

Регионални лидер на Милошевићевом канабету

Председник Србије Борис Тадић, налази се у последњих неколико месеци у центру политичког дијалога Србије и региона. Делом својим честим „прекорачивањем овлашћења“ и обилатом (зло)употребом личног политичког ауторитета, а делом из пословичне снисходљивости, понизности и улизиштва политичких структура у земљи, које делимично имају Червјаковљевску потребу за пузањем и самопонижењем, а делимично мудро и лукаво користе експонираног председника као „громобран“ од јавног мњења, тек, Тадић је за последњих неколико месеци од политичара на прагу остварења култа личности израстао у „симбол и заставу“ тзв. „Тадићевог режима“, и (оправдано или не) заузео своје место на дугом списку балканских (тврдых и меких) ауторитарних вођа. При томе, не треба имати илузије – као што је то био случај са Милошевићем (и Титом) пре њега (Ђинђићева анархија са елементима олигархије и Коштуничина расплнута и аутистична либерал-демократија никада нису постале *режим*), Тадића његови политички противници претварају у политичког монструма са таман толико права, са колико га његови саборци уздижу безмало на пиједестал „свебалканског вође“.

Такође, за низ његових одлука које нису имале подршку народа (попут резолуције о Сребреници, попуштање у ГС УН и „маратона у извињавању“), може се пружити какво-такво рационално објашњење, или макар разумети политички став који иза тих одлука стоји (принципијелно ограђивање од злочина, реалистична спољна политика у условима чињеничне немоћи, лична одбојност према националној реторици и сл.). За одређене гестове и политичке изјаве, међутим, *нема оправдања*, а њихово заступање на јавној сцени недвосмислено је контрапродуктивно и недопустиво. Нажалост, управо ови најскандалознији тренуци не добијају дужну пажњу у јавним круговима, а Тадић се најчешће критикује управо за ствари које вероватно и нису његова одговорност.

Којим Вам је језиком зборио господин деда? А раја из хаустора?

О црвеној линији, или о две недопустиве грешке председника Тадића

Пише: Невенко Шкрбић
среда, 24 новембар 2010 20:20

Председник Србије је, наиме, у последње време интензивно путовао по региону (и не толико интензивно по земљи), којом приликом је дао неколико крајње неразумних политичких изјава са далекосежним последицама. Из његових уста прво смо чули да „грађани Србије, који се изјашњавају као Црногорци, имају право да говоре црногорским језиком и да га уче у школама“, [1] а сличну изјаву је дао и пре неки дан, у посети Рашкој области: „Што се тиче права Бошњака на свој језик, културу, књижевност, то су права која се ни на који начин не доводе у питање“.

[2] Без икакве примисли о било каквом „српском национализму“, питам овде председника Србије:

којим

језиком?!

чији

језик, култура и књижевност?! Ствар није нимало наивна, а будући да се председник Србије дичи својим црногорским пореклом и сарајевским детињством, свакако не може да се извлачи на то, да „није знао шта прича“. Ко је од Тадићевих рођака и комшија, док се тамо по Смријечном играо са локалном „ђецом“ говорио

црногорским

језиком? Ког је то „бошњачког“ писца на „бошњачком“ језику читао у ОШ „Бориша Ковачевић“ у Сарајеву, и о којој се то „бошњачкој“ култури тамо осведочио?

Мантра о „људским правима на све и свашта“, ако и јесте донекле разумљива, не даје *ни коме*

људско право

на

ништа

, а „ништа“ је по дефиницији домен који обухвата непостојеће и немогуће ентитете попут дрвоног гвожђа, лажљивца који увек лаже, црногорског језика и древне бошњачке културе.

Мантра о „људским правима на све и свашта“, ако и јесте донекле разумљива, не даје *ни коме*

људско право

на

ништа

, а „ништа“ је по дефиницији домен који обухвата непостојеће и немогуће ентитете попут дрвоног гвожђа, лажљивца који увек лаже, црногорског језика и древне бошњачке културе. Председник је у овом случају или

неопростиво

исхитрен, непромишљен и немаран, или свесно учествује у

О црвеној линији, или о две недопустиве грешке председника Тадића

Пише: Невенко Шкрбић
среда, 24 новембар 2010 20:20

отвореном лагању

грађана Србије, чину који је на његовом положају далеко гори од неплаћања рачуна за струју. Шта је то тако страшно? Страшно, истински је застрашујуће, када један политичар, изабрани представник народа и глава државног апарата отворено, у лице сопственог народа и грађана каже да

јесте

нешто што

није

, и што

не може бити

. Својим паушалним

dixi

он је једним потезом понизио и омаловажио, не само целокупну Српску академију наука и уметности, него је погазио преко безмало

херојских

мука, које су претутњали његови сународници и поштени Црногорци, који су се у својој држави сусрели са шиканирањем и прогоном, јер нису признавали измишљени језик.

Тадићева наивна представа да ће српски језик у Црној Гори да заштити *легитимишући* црногорски језик у Србији је инфантилна, интелектуално увредљива и напосто без икаквог контакта са реалношћу. У „Галуповом“ истраживању, број становника Црне Горе који признају црногорски језик попео се на 65%, а број оних који га одричу пао је на 28,5%, док је у истом истраживању број декларисаних Црногораца 51%, а Срба – 21,7%.

[3]

Овај тренд тешко да изненађује, ако председник

Србије

изјављује да је неутуђиво право сваког Црногорца да говори црногорским језиком.

Ваљда и Југословени имају право да говоре југословенски, Горанци горски, а Египћани египатски језик? И хоће ли се председник Републике заузети да се настава ових језика омогући у нашим школама? Наравно, све што важи за црногорски, важи и за бошњачки/босански језик, чија је се бесмисленост у муслиманским круговима у Федерацији БиХ сакрива невештије него у Црној Гори, где је ипак учињен напор на

„визуелној идентификацији“ језика кроз „ново писмо и правопис“.

[\[4\]](#)

Мухамед, бошњачки пророк

Друго потурање које је, свесно или несвесно, извео председник Републике, јесте теза о *бошњачкој култури*

. У интервјуу за

Russia Today

, председник је горе наведену изјаву поновио и ојачао речима „веома ценим достигнућа муслиманске и бошњачке културе у мојој земљи“, уз истицање да „Бошњаци живе у једном делу Србије већ вековима“.

[\[5\]](#)

Муслиманска

култура је у Србији и региону заиста оставила значајан, и на моменте величанствен печат, али

Бошњаци

у Србији живе

двадесет година

, отприлике од тренутка у коме су се тако почели изјашњавати, а „бошњачка“ култура за то време углавном се сводила на својатање, отимање и преименовање аутентичних *муслиманских*

споменика наше земље од стране људи који су прво постали националисти, па тек онда нација. И понављам, право једног народа да себе зове „Бошњацима“ не можемо да споримо (иако би, следећи грчки пример са етнонимом „Македонац“, то *требало*

да чинимо), али измишљање „тисућљетне

х

историје“ тога народа треба препустити доконим сарајевским националистима, од тога не треба правити нарочит проблем, али их

ни по коју цену

у томе не треба охрабривати.

„Бошњачки идентитет“ је исто што и „Црногорска православна црква“ – нико вам не може забранити да у полицији региструјете шта хоћете, и да се изјашњавате како вам воља, али *узурпацију туђе историјске баштине* држава, чија је то баштина, не само да не сме да дозволи, већ то представља њену *прворазредну одговорност и задатак*

.

Да не буде забуне, поменуто „Галупово“ истраживање показало је да се преовлађујућа већина Словена муслиманске вероисповести у БиХ, Србији и Црној Гори (дакле, на свим подручјима где они живе, *осим* у граду Сарајеву) изјашњава као *Муслимани*, а не као *Бошњаци*

[6]

Такође, исламски идентитет грађана Србије не припада искључиво младој „бошњачкој нацији“, већ га они деле са Албанцима, Муслиманима, Горанцима, Турцима и др.

Председникове изјаве, стога, представљају повлађивање, не *грађанима Србије*

, како он то каже, већ конкретним радикалним круговима из Сарајева, Тузле и Зенице, којима припада и разгоропађени муфтија Муамер Зукорлић, а који већ годинама покушава да мобилише муслимане Србије на антидржавну делатност под бошњачком заставом. Ако Срби немају право да својатају „своје“ муслимане и намећу им свој идентитет (а ја бих рекао да немају), то право

тек

не могу имати Бошњаци, будући да је реч о једном истом наметању и манипулацији верским правима и религијским идентитетом, само што га у другом случају спроводи млађи етнос на основу вештачки конструисаног идентитета.

„Бошњачки идентитет“ је исто што и „Црногорска православна црква“ – нико вам не може забранити да у полицији региструјете шта хоћете, и да се изјашњавате како вам воља, али *узурпацију туђе историјске баштине* држава, чија је то баштина, не само да не сме да дозволи, већ то представља њену *прворазредну одговорност и задатак*

. Јер разлика између бошњачке и дукљанске идеолошко-политичке матрице, албанског „илирства“ и „дарданства“, или тезе о „континуитету античке Македоније“, лежи само у количини безобразлука који је уложен у, у основи, једну исту бесмислицу и ноторну лаж.

Политика порицања и суочавање са истином

Не могу довољно да нагласим да ово није ствар српског национализма, баш као што „македонско питање“ није ствар „грчког национализма“. Ако је реч о *било каквим* „национализмима“, онда су то без сумње (псеудо-)национализми Црногораца и Бошњака, односно Македонаца. Али углавном је у питању *здрав разум*

и достојанство једне државе, која, у грчком случају, једноставно не дозвољава да се њеним институцијама подсмева, а од њихових академика, научника и политичара праве

О црвеној линији, или о две недопустиве грешке председника Тадића

Пише: Невенко Шкрбић
среда, 24 новембар 2010 20:20

магарци, тако што ће, зарад мантре о „регионалној сарадњи“ признати да је „свачије право“ да ноћ прогласи за дан, црно за бело, Александра за „Чокалију“, а српске манастире на КиМ за „дарданско национално благо“. Наш председник, међутим, не дели такво мишљење. Он је за „мир у кући по сваку цену“, иако су га на студијама психологије и током припрема за наставу у школи свакако научили да се конфликтне ситуације никада не решавају трулим компромисима по моделу „сви су у праву“. Учили су га, ваљда, и шта је то
порицање

Политика Србије која тапше по рамену све оне који *паразитирају* на оно мало блага које ова земља још има (а културно благо је највеће и њега баш и имамо у изобиљу), јесте политика у
порицању.

Политика Србије која тапше по рамену све оне који *паразитирају* на оно мало блага које ова земља још има (а културно благо је највеће и њега баш и имамо у изобиљу), јесте политика у
порицању.

Порицању да црногорске власти спроводе „асимилацију у ништа“ српског народа на једном од његових најсветијих земаља, што представља „

Олују

настављену другим средствима“. Порицању да бошњачки центри у Сарајеву користе политичку инфраструктуру Србије да окрену један број лојалних грађана Србије против сопствене земље. Порицању да је црно – црно, а бело – бело. И управо

то

порицање је у корену свих наших проблема, јер оно води порицању да САД раде на уништавању наше земље и институција, порицању да су лојални грађани Србије на КиМ препуштени албанским сепаратистима на милост и немилост, порицању да нас неће примити у ЕУ без признавања Косова, порицању да друштвена и политичка елита већ годинама

ратује против сопственог народа за туђи грош

, и још много тога.

Проблем је што то ничему не води. То није „праведна лаж“ балканског државника зарад „мира у кући“, то је *ноторна лаж*, карактеристична за тиранију и све штетне појаве које је прате, лаж од сорте које су макијавелизам и Агитпроп неповратно довеле на зао глас. Балкану је потребна сарадња и на Балкану нема благостања без решавања историјских размирица. Тадићево инсистирање на „историјском помирењу Срба и Албанаца“, ма колико некога иритирало, поштено је и погађа у срж проблема који Срби и Албанци имају једни са другима. И, ако до би до помирења дошло, оно би било једино одрживо решење

О црвеној линији, или о две недопустиве грешке председника Тадића

Пише: Невенко Шкрбић
среда, 24 новембар 2010 20:20

тог проблема. Једнако су поштене Тадићеве намере да издејствује помирење са Хрватима и босанским муслиманима (и Бошњацима). Али његове *методе*

су кратковиде, неразумне и далекосежно штетне. Није спорно да сарадње и „катарзе“ о ратовима и сукобима на Балкану не може бити без „суочавања са истином“. Али „суочавање са истином“ није и не може никада бити „пристајање на лаж“. Колико је оно прво корисно, ослобађајуће и очишћујуће, толико је оно друго отровно, разорно и потенцијално опасно.

Црвена линија, и где је поставити

Перпетуирање лажи и „преламање мозга“ стара је традиција Балкана. И оно је увек увод у остале балканске традиције, оне којима ниједан од балканских народа не би требало да се поноси. Без сумње, Срби на Балкану морају да се суоче са много чиме, што им није по вољи. Истини за вољу, ми смо се са много чиме већ и суочили, и ако у нечему истински „предњачимо“ у региону, онда је то развејаност илузија и опште разочарање у све „светионике нашег доба“. Али, ако ћемо да разговарамо и сарађујемо са комшијама, онда је неопходно да и они прођу кроз исту врсту „очишћења“ и конструктивног разочарања, разочарања које ће им омогућити да схвате већ једном да им је српски народ већи пријатељ од сопствених политичких елита (важи то исто и за нас). Разговор мора да се темељи на *истини*, а компромис не може да буде прихватање лажи. Лаж је лака, заводљива и наметљива, и Балкану је Бог сведок да се за њом најчешће посезало, кад год је било потребно решити неки стваран и болан проблем. И та лаж је сваки пут, без изузетака, донела више штете него користи.

Истина – то би морала да буде црвена линија балканске политике. Не истина прежвакана и осакаћена у некој „комисији за толеранцију“ ЕУ, или „истина“ из идеолошких памфлета неке од људскоправашких НВО. Не лицемерна „истина“ да смо „сви помало криви“, да смо „сви исти“ и „сви једнако далеко од европског духа и западних вредности“. Не партикуларна идеолошка „истина“ да смо „ми добри, а они лоши“. Истина коју треба утврдити. Истина која се позива на чињенице и здрав разум и истина за коју није потребно „преламање мозга“ да би се могла прогутати. Балкану је доста трулих компромиса! Једна лажна Југославија била нам је доста. Једва смо преживели лажно братство и јединство, шта ће тек да буде од нас поред толиких лажних језика, лажних култура, лажних патриотизама и лажног европејства, лажних интеграција и лажне регионалне сарадње.

Балкану је доста трулих компромиса! Једна лажна Југославија била нам је доста. Једва смо преживели лажно братство и јединство, шта ће тек да буде од нас поред толиких лажних језика, лажних култура, лажних патриотизама и лажног европејства, лажних интеграција и лажне регионалне сарадње.

За истину није потребан кредит од ММФ, нити подршка са запада (нити из Русије), за истину није потребна ни реформа, нити искорењивање корупције. За њу је потребан здрав разум, лични интегритет и храброст да се погледа лажи у очи, и да се она лажју назове. Отићи у Вуковар и поклонити се жртвама, уз осмехе домаћина и громогласан аплауз целог свог политичког окружења није храброст, као што захтевати „исто право на језик за Србе у Црној Гори, које Црногорци имају у Србији“ није здрав разум. То није оно што је потребно овој земљи, нити ико у региону од тога има користи. (Уосталом, какве то међусобне мостове градимо, ако годинама једни друге убеђујемо да говоримо различитим језицима?) Нама није довољан председник који ће да каже да „никада неће признати Косово“, али ће зато сада и одмах учинити *све остало* што се од њега тражи. Нама је потребан председник и руководство чије су „црвене линије“ јасно дефинисане, и који никада неће ни на који начин угрозити идентитет, достојанство и културно благо сопственог народа и грађана. Не треба да гајимо илузије да нас никада неће лагати, поготово о стварима које могу и не могу остварити, поготово када је у току изборна кампања. Али када први пут искораче из „сиве зоне“ политичке манипулације и „слажу нас у очи“ да је црно бело, а бело црно, и затраже од нас да се са лажју помиримо, то је знак да је враг однео шалу и да под хитно треба да нађемо ново руководство. Јер лаж иде руку под руку са неправдом, тиранијом и ропством. Без изузетака.

---

[1] Радио-телевизија Војводине, 24. септембар 2010, http://www.rtv.rs/sr_ci/politika/tadic:-

[crnogorski-jezik-u-srbiji-zasto-da-ne 213460.html](http://crnogorski-jezik-u-srbiji-zasto-da-ne-213460.html)

[2] Политика, 23. новембар 2010, <http://www.politika.rs/rubrike/tema-dana/Tadic-Drzava-ulaze-u-puteve.sr.html>

[3] Подаци истраживања доступни преко интерактивне карте региона на адреси: <http://www.balkan-monitor.eu/index.php/dashboard>

, у категоријама

Country specific questions/Montenegrin language

и

Identity, Nationality & Ethnicity/Nationality

.

[4] Да не буде забуне (да се не би непотребно отварала расправа на ту тему, коју бих радије оставио за неки други пут), то нема везе са *хрватским* језиком, који је, од Словенског договора, уз званични консензус српских интелектуалаца и државе, други и равноправан назив за ср

пски

језик (дакле, српски

или

хрватски језик, како су становници региона звали свој језик

вековима

). То је мој став и свестан сам да га многи неће уважити, али се надам да ће се сложити са мном да, док су Хрвати одувек свој језик звали

хрватским

(чак и када то није било политички коректно),

босански

и

црногорски

језик представљају фалсификат који се спроводи

на наше очи

, попут потпуно провидног мађионичарског трика, коме се од нас очекује да аплаудирамо.

[5] *Russia Today*, <http://www.nspm.rs/hronika/boris-tadic-ja-sam-prosrpski-predsednik.html>

О црвеној линији, или о две недопустиве грешке председника Тадића

Пише: Невенко Шкрбић
среда, 24 новембар 2010 20:20

---

[6] Иста адреса (<http://www.balkan-monitor.eu/index.php/dashboard>), категорија *Identity, Nationality & Ethnicity/Nationality*